

2006/10
2010-01-21

AG 49 – Industriell limning

Utsänt till: Medlemmarna i AG 49
För kännedom: Bertil Pekkari

PROTOKOLL

fört vid sammanträde med AG 49 **tisdag 3 november 2009** hos Compo AB i Fliseryd.

Deltagare:

Johan Jillestam (ordf)
Lars Johansson (sekr)
Tobias Andersson
Leif Barkvall
Henric Carlsson
Åke Dolk
Roger Hagen
Anders Hansson
Göran Ishagen
Karin Åhrén

Ej närvarande:

Ola Albinsson
Stefan Grönqvist
Lars Johansson, Limteknikerna
Niklas Jungerth
Helene Karlsson
Gunnar Leijon
Tony Nilsson
Lennart Nystedt
Sven-Ove Olsson
Ulf Stigh
Lars Wistfors

1. Öppnande

Ordföranden öppnade mötet.

2. Företagspresentation Compo AB

Göran Ishagen hälsade välkommen till Compo och inledde med att berätta om företaget som startades av honom 1990 i Fliseryd. Affärsidén från början var att bygga kompositpaneler. Göran äger 60% av företaget. Nu går man mer över till moduler i höghållfast plåt (420-800 MPa sträckgräns) i aluzink. Plåten dubbellimmas (tjocklek 170-180 µm). Isoleringen är polystyren. Plåtens tjocklek är 0,5 till 2,0 mm. Panelen uppfyller EG-direktiv 2000/53/EG som säger att produkten ska vara till 95% återvinningsbar. Det nya systemet av paneler har namnet "Green Box".

3. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes med tillägg av punkt "Limartiklar till tidningen Svetsen".

4. Föregående mötes protokoll (möte 2009-03-03)

Godkändes.

5. Medlemslistan

Följande personer är kontaktade om medlemskap:

- Hans Öhlin, Bostic. Ska påminnas
- Leif Asp, SICOMP. Tackat nej
- Magnus Johansson, Volvo LV. Ska påminnas
- Lars Wennström, Linköpings Universitet. Ska påminnas
- Casco och Henkel Loctite frågas av Johan Jillestam.

6. Limkursen på KTH

Lars Johansson visade deltagarsiffrorna för 2007, 2008 och 2009 (prognos) och ekonomisk prognos för 2009 års kurs. Bilaga 1.

Kursen har blivit en framgång med många deltagare från KTH. Ekonomiskt ger kursen ett litet överskott 2009.

Johan Jillestam sade att G.A. Lindberg är villiga att sponsra kursen 2010.

Roger Hagen sade att 3M är villiga att sponsra kursen 2010.

Lars Johansson hade kontaktat de andra två sponsorerna, SSAB och SIKA på morgonen, men inte fått definitivt besked än om fortsatt stöd. (Efter mötet har både SSAB och SIKA sagt ja till fortsatt stöd). Lars sade att Svetskommissionen gärna genomför kursen även 2010.

Fler tänkbara sponsorer ska kontaktas:

- Nils Malmgren. Leif Barkvall frågar
- Casco. Johan Jillestam frågar
- Loctite. Johan Jillestam frågar.

Ytterligare sponsorstöd gör att vi kan satsa mer på marknadsföring.

Anders Hansson sade att KTH är positiva och han trodde att fler teknologer skulle anmäla sig denna vecka. Max deltagarantal är 40 stycken.

Åke sade att projektarbetet skulle styras upp lite mer vid årets kurs än tidigare.

Beslutades att kursen körs även 2010. Lars Johansson sade att Svetskommissionen kommer att ha ny kursledare till kursen 2010.

AG 49 ansåg att det är viktigt att det finns enkät efter årets kurs.

På Svetskommissionens intyg bör stå att man klarat tentamen.

7. Rapporter från medlemmarna

Leif Barkvall sade att man gjort en maskin till US Medical för pacemakertillverkning. Man har haft installationer i Indien, Kina och Vietnam för nordiska företag men låg aktivitet i Skandinavien. Leif är inne i ett projekt för ny typ av vindkraftverk, "Vertical Wind".

Åke Dolk berättade om projekt för bipolära batterier. Det är många nya utvecklingsprojekt på gång sade han.

Tobias Andersson berättade att man gör simulering av limförband tillsammans med flera projektpartners. Två nya lektorer har anställts. Man är totalt 6 personer idag. Tobias och en kollega kommer att starta ett företag för simulering av hela kedjan från "limtub" till färdig produkt.

Roger Hagen sade att det har varit ett tufft år. Men det verkar ha vänt, oktober var en bra månad. Roger märker ökat antal frågor från industrin om materialdata för limmer för simulering. Mycket frågor om förbehandling och om lösningsmedel.

Han nämnde att han varit på Chalmers och hållit föredrag. Är AG 49 intresserade av att körs kurs, 8 poäng, på Chalmers? Lars Johansson kollar med Chalmers (Maskin). Han får namn på kontaktperson av Roger. Frågan tas upp på nästa möte.

Johan Jillestam sade att antalet frågor ökar, inte minst inom högtemperaturlämpningar.

Lars Johansson sade att Svetskommissionen i och med anställningen av en informationsansvarig person, Sonja di Gleria, har önskan och större resurser att bättre nå ut med information från bland annat arbetsgrupperna.

Anders Hansson berättade att KTH inför begreppet Master istället för civilingenjör och övergår till engelska som undervisningsspråk för de högsta årskurserna.

Henrik Carlsson berättade att arbete pågår på Scania med en noggrannare specificering av limoperationen och av kontrollen av förbandet.

Han nämnde också produktutveckling för limning av detaljer i brandbilar.

Karin Åhrén berättade att Bodycote bytt namn till Exova. Limningsverksamheten är inte så stor men har ökat. Karin nämnde Airbus. Exova gör kurser i underhållslimning för försvarsmakten. Man ska även hålla kurser för Ungern (som har JAS)

8. Aktuella frågor

Från förra mötet:

Hälsorisker med nanobeläggningar? Många frågetecken återstår.

Punkten tas bort från dagordning i fortsättningen.

9. Forskning vid högskolor och institut

Tobias Andersson berättade om det företag man ska starta kommande vår.

10. Utbildning och konferenser

Ett föredrag om limning kommer att ingå i Svetskommissionens Fogningsdagar 19-20 maj i Örebro.

Limningskonferenser och mässor (från Helene Karlssons lista i Lim-Forum).

- 11-13 februari 2010: ISB 2010, 2nd Indo-Swiss Bonding International Symposium om Bonding, Adhesion & Nano Technology, Sikkim, Indien. www.indoswissbonding.org
- 21-24 februari 2010: 33rd Annual Meeting of the Adhesion Society Inc, Daytona Beach, USA. www.iom3.org
- 18 april 2010: ASC, Adhesive and Sealant Council, Spring Convention 2009, Savannah, GA, USA. www.ascouncil.org
- 13-16 september 2010: BONDexpo, Fackmessa inom industriell limningsteknik, Stuttgart, Tyskland. www.bondexpo-messe.de
- 26-30 september 2010: WRARP IV 4th Word Congress on Adhesion and Related Phenomena, Arcachon, Frankrike. www.iom3.org
- 25-27 november 2010: China Adhesive Technical Conference 2010, Guangzhou, Kina. www.specialchem4adhesives.com
- 7-9 september 2011: Adhesion 2011, York, Storbritannien. www.iom3.org

11. Hur farligt är limning?

Sekreteraren frågar Heléne om hon har statistik på antalet arbetsskador orsakade av limning?

12. Övriga frågor

Limartiklar till tidningen Svetsen

Lars Johansson visade artikeln i nr 3, skriven av Ulf Stigh. Lars får material från Göran Ishagen om "Green Box" anpassat för Svetsen.

13. Nästa möte

Nästa möte hålls **tisdag 27 april 2010** hos:

Alt 1: Avd för Farkost – Flyg på KTH

Alt 2: Exova i Linköping.

Vid protokollet

Lars Johansson